

Кәсіптік стандарт: «Фермерлік аңшылық шаруашылығы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Фермерлік аңшылық шаруашылығы – жеке меншіктегі жануарларды аңшылық мақсатта жасанды өсіруге маманданған аңшылық шаруашылығы.

2) Аңшылық шаруашылығы – аңшылық алқаптарда жануарлар дүниесі объектілерін орнықты пайдалану, жануарлар дүниесінің мекендеу ортасын сақтау, оларды қорғау және өсімін молайту жөніндегі шаруашылық қызметтің түрі.

3) Жануарлар дүниесін пайдалануға рұқсат – жеке және заңды тұлғаларға жануарлар дүниесін пайдалануға, сондай-ақ ауланған жануарлар дүниесі объектілерін, олардың бөліктері мен дериваттарын, оның ішінде аңшылық және балық аулау трофейлерін әкетуге және өткізуге құқық беретін белгіленген нысандағы құжат.

4) Жануарларды реинтродукциялау – жануарлар түрлерінің дараларын бұрынғы мекендеу орындарына әдейі көшіру.

5) Жануарлар түрлерінің көбеюі – табиғи жағдайда жануарлар түрлерінің табиғи көбеюі және оларды жасанды өсіру.

6) Жануарларды енгізу – жануарлар түрлерінің дараларының таралу аймақтарынан (таралу аймақтарынан) тыс, олар үшін бұрын бұл түрлер өмір сүрмеген жаңа жерлерге әдейі немесе кездейсоқ таралуы.

7) Аңшы – бекітілген аңшылық алқаптарда және балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде жануарлар дүниесін қорғауды жүзеге асыратын қорықшылық қызметтің арнайы уәкілетті тұлғасы.

8) Биотехникалық іс-шаралар – аңшылық алқаптардағы жануарлар санының жыл сайынғы өсуін арттыруға бағытталған ойын популяцияларына және олардың мекендеу орындарына биотехникалық әсер ету кешені.

9) Аң өсіру – аңшылық объектісі болып табылатын жануарларды, аңшылық шаруашылығы субъектілерін өсіру.

10) Репатриация – жасанды жағдайда өсірілген жабайы жануарларды табиғатқа бейімдеу, оларды босатпас бұрын.

11) Аңшылық олжасы – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тіршілік ету ортасынан алынған жануар (балық ресурстарынан және басқа да су жануарларынан басқа), оның бөліктері мен дериваттары.

12) Дериват – жануардың туындысы және одан және оның туындысынан өндірілген өнім.

13) Любительская (спортивная) охота – спорттық, эстетикалық қажеттіліктерді қанағаттандыру мақсатында және өндірілген өнімді жеке тұтыну үшін аң аулау объектісі болып табылатын жануарлар түрлерін аулау.

14) Жануарлар санын есепке алу – жануарлардың санын, сондай-ақ олардың жыныстық және жас құрамын анықтау.

15) Жануарлардың оңтайлы тығыздығы – жер өнімділігі барынша толық пайдаланылатын жануарлар саны, жануарлар өздерінің қысқы жем-шөп базасына нұқсан келтірмейді және орман және ауыл шаруашылығына елеулі зиян келтірмейді.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Фермерлік аңшылық шаруашылығы

5. Кәсіптік стандарттың коды: А01490033

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

А Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.4 Мал шаруашылығы

01.49 Жануарлардың басқа түрлерін өсіру

01.49.0 Жануарлардың басқа түрлерін өсіру

А Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.7 Осы салада қызмет көрсетуді ұсынуды қоса алғандағы аңшылық пен аулау

01.70 Осы салада қызмет көрсетуді ұсынуды қоса алғандағы аңшылық пен аулау
 01.70.0 Осы салада қызмет көрсетуді ұсынуды қоса алғандағы аңшылық пен аулау
 R Өнер, ойын-сауық және демалыс
 93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет
 93.1 Спорт саласындағы қызмет
 93.19 Спорт саласындағы өзге қызмет
 93.19.0 Спорт саласындағы өзге қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Фермерлік аңшылық шаруашылығының инфрақұрылымын жайластыру және қолдау, аңшылық Жануарлар басының тиімді өсімін молайту және оңтайлы санын ұстап тұру үшін жағдайлар жасау, туристік қызметтер көрсету және спорттық аң аулауды ұйымдастыру.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Жануарларға қарайтын жұмысшы - 2 СБШ-нің деңгейі
- 2) Өртүрлі жұмысты атқарушы, фермалық шаруашылық - 2 СБШ-нің деңгейі
- 3) Аң өсіруші - 4 СБШ-нің деңгейі
- 4) Тамақ өнімдерінің технологиясы жөніндегі технолог - 4 СБШ-нің деңгейі
- 5) Зоотехник - 5 СБШ-нің деңгейі
- 6) Ветеринар - 6 СБШ-нің деңгейі
- 7) Бас аңшы - 8 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Жануарларға қарайтын жұмысшы»:			
Топтың коды:	6129-0		
Қызмет атауының коды:	6129-0-011		
Кәсіптің атауы:	Жануарларға қарайтын жұмысшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. 75. Мал өсіруші. 76. Жұмысшы жануарларды күту бойынша мал өсіруші. 78. Жануарлар өсіруші. 87. Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың операторы.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6129-0-010 - Жануарларға ілесіп жүретін малшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарларға, оның ішінде жануарлардың кез келген күрделі және аса қауіпті топтарына күтім жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұсталатын жануарларды азықтандыру. 2. Жануарларды ұстау және оларды ұстау орындарын жинау. 3. Мал өсіру	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жануарларды тасымалдау.	
Еңбек функциясы 1: Ұсталатын жануарларды азықтандыру.			

	<p>Дағды 1: Жемді дайындау және тарату</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рецепт бойынша жануарлардың әртүрлі топтары мен жасына арналған тағамдарды дайындаңыз. 2. Жем мөлшерін анықтаңыз. 3. Жемнің балғындығын анықтаңыз. 4. Әр түрлі топтағы ересектер мен жас жануарларды жасанды тамақтандыру. 5. Жем таратыңыз. 6. Жем мен жем қоспаларын сақтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлардың әртүрлі топтары мен жасына арналған негізгі Жем рецептері. 2. Жануарлардың әртүрлі топтары мен жасына арналған жем нормалары. 3. Жануарлардың құрамындағы ақуыздарға, дәрумендер мен минералдарға қажеттілік. 4. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 5. Ересектер мен жас жануарларды жасанды тамақтандыру әдістері. 6. Жемді тарату әдістері. 7. Жемшөп пен жемшөп қоспаларын сақтау технологиясы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 2: Суару</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі топтағы жануарларды суарыңыз. 2. Дәрілік препараттармен дөнекерлеу. 3. Әр түрлі топтағы ересектер мен жас жануарларды жасанды түрде суару. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлардың әртүрлі топтарын суару ерекшеліктері. 2. Жануарларды дәрілік препараттармен бумен пісіру техникасы. 3. Әр түрлі жануарларды жасанды суару әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Жануарларды ұстау және оларды ұстау орындарын жинау.</p>	<p>Дағды 1: Жануарларды ұстау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Температураны, ылғалдылықты және жарықтандыруды сақтаңыз. 2. Жануарларды қосымша қажетті өмір сүру жағдайларымен қамтамасыз ету (баспана, суару, шомылу, тарақ). 3. Бірлескен мазмұнмен топтар/жұптар құру. 4. Жануарлардың жағдайы мен мінез-құлқын бақылау. 5. Санитарлық режимді сақтау. 6. Қолмен/механикаландырылған шаш қиюды орындаңыз. 7. Зооветеринарлық іс-шараларға қатысу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлардың әртүрлі түрлері мен жасына арналған оңтайлы температура, ылғалдылық және жарықтандыру. 2. Жануарлардың әртүрлі түрлері мен жасындағы оларды ұстау орындарын жабдықтау қажеттіліктері. 3. Бірлескен мазмұндағы топтарды / жұптарды қалыптастыру принциптері. 4. Жануарлардың мінез-құлқы мен физиологиясының негіздері. 5. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 6. Қолмен/механикаландырылған шаш қию технологиясы. 7. Жануарлар ауруының белгілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тазалау жұмыстарын жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды ұстау орындарын құрғақ және ылғалды тазалауды жүргізу. 2. Жабдықты, соның ішінде ішетін ыдыстарды, қоректендіргіштерді, шомылатын бөлмелерді, тарақтарды, баспаналарды тазалаңыз. 3. Қалдықтарды алып тастаңыз. 4. Жануарларды ұстау орындарын дезинфекциялау, дезинсекциялау, дератизациялау. 5. Қоқысты және/немесе топырақты ауыстырыңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықты құрғақ және дымқыл тазалау және тазалау тәртібі. 2. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу қағидалары. Дезинфекциялық қондырғыларды, бүріккіштерді орнату. 3. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Мал өсіру	Дағды 1: Асыл тұқымды жұптарды/топтарды қалыптастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өсірушілерді таңдап, асыл тұқымды жұптарды/топтарды таңдаңыз. 2. Табиғи көбею үшін жағдай жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өсірушілерді таңдап, асыл тұқымды жұптарды/топтарды таңдаңыз. 2. Табиғи көбею үшін жағдай жасау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жас жануарларды өсіру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жас жануарларды өсіру кезінде қажетті күтімді қамтамасыз етіңіз. 2. Жас жануарларды өсіру кезінде зоогигиеналық және санитарлық-ветеринарлық талаптарды сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұсталатын жануарлардың жас жануарларын өсіру технологиясы. 2. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы		

1: Жануарларды тасымалдау.	Дағды 1: Тасымалдауды қамтамасыз ету.	Машықтар:	
		1. Жануарларды тасымалдауға дайындау. 2. Жануарларды ұстау. 3. Жануарларды бекітіңіз. 4. Тасымалдау процесінде қажетті күтімді қамтамасыз етіңіз. 5. Тасымалдаудан кейін жануарлардың бейімделуін қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. Тасымалданатын жануарлардың мінез-құлқы мен физиологиясының ерекшеліктері. 2. Жануарларды аулау және бекіту әдістері. 3. Жануарларды тасымалдау кезіндегі талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Жауапкершілік Бақылау Жануарларға деген сүйіспеншілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Аңшы	
	6	Жануарлар өсіруші	
	6	Зоотехник	
	5	Ветеринар	
10. Кәсіптің карточкасы «Әртүрлі жұмысты атқарушы, фермалық шаруашылық»:			
Топтың коды:	9211-3		
Қызмет атауының коды:	9211-3-003		
Кәсіптің атауы:	Әртүрлі жұмысты атқарушы, фермалық шаруашылық		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. 92. Құс фабрикалары мен механикаландырылған фермалардың операторы. 99. Құс өсіруші.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9211-3-003 - Әртүрлі жұмысты атқарушы, фермалық шаруашылық		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ұсталған құстарға күтім жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құстарды тамақтандыру және суару 2. Ұстау және тазалау 3. Асылдандыру	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тасымалдау	
Еңбек функциясы 1: Құстарды тамақтандыру			

және суару	Дағды 1: Жемді дайындау және тарату	Машықтар: 1. Рецепт бойынша құстардың әртүрлі топтары мен жасына арналған жемді дайындаңыз. 2. Жем мөлшерін анықтаңыз. 3. Жемнің балғындығын анықтаңыз. 4. Жем таратыңыз. 5. Жем мен жем қоспаларын сақтаңыз.
		Білімдер: 1. Құстардың әртүрлі топтары мен жасына арналған негізгі Жем рецептері. 2. Құстардың әртүрлі топтары мен жасына арналған жем нормалары. Құстардың құрамындағы ақуыздарға, дәрумендер мен минералдарға қажеттілік. 3. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 4. Жемді таратудың қолмен және механикалық тәсілдері. 5. Жемшөп пен жемшөп қоспаларын сақтау технологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Суару	Машықтар: 1. Әр түрлі топтағы құстарды ішумен қамтамасыз етіңіз. 2. Дәрілік препараттармен дәнекерлеу.
		Білімдер: 1. Құстардың әртүрлі топтарын суару ерекшеліктері. 2. Құстарды дәрілік препараттармен бумен пісіру техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ұстау және тазалау	Дағды 1: Құстарды ұстау	Машықтар: 1. Технологияға сәйкес температура режимін, ылғалдылықты және жарықтандыруды сақтаңыз. 2. Құстарды қосымша қажетті өмір сүру жағдайларымен қамтамасыз ету (баспана, монша). 3. Бірлескен мазмұнмен топтар/жұптар құру. 4. Құстардың жағдайы мен мінез-құлқын бақылау. 5. Санитарлық режимді сақтау. 6. Құстардың төгілу процесін бақылау. 7. Зооветеринарлық іс-шараларға қатысу. 8. Әлсіз құстарды анықтаңыз және оларға ерекше күтім жасаңыз, агрессивті құстарды оқшаулаңыз.
		Білімдер: 1. Құстардың әртүрлі топтарын ұстау технологиясы. 2. Бірлескен мазмұндағы топтарды / жұптарды қалыптастыру принциптері. 3. Құстардың мінез-құлқы мен физиологиясының негіздері. 4. Балқыту кезіндегі құстар физиологиясының ерекшеліктері. 5. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 6. Құс ауруының белгілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	<p>Дағды 2: Тазалау жұмыстарын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұстау орындарын құрғақ және ылғалды тазалауды жүргізу. 2. Жабдықты, соның ішінде ішетін ыдыстарды, қоректендіргіштерді, шомылатын бөлмелерді, баспаналарды, қоршауларды тазалаңыз. 3. Қалдықтарды алып тастаңыз. 4. Құстарды ұстау орындарын дезинфекциялау, дезинсекциялау, дератизациялау. 5. Қоқысты, еденді және/немесе топырақты ауыстырыңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықты құрғақ және дымқыл тазалау және тазалау тәртібі. 2. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу қағидалары. 3. Дезинфекциялық қондырғыларды, бүріккіштерді орнату. 4. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Асылдандыру	<p>Дағды 1: Асыл тұқымды жұптарды/топтарды қалыптастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өсірушілерді таңдау және асыл тұқымды жұптарды/топтарды таңдау, асыл тұқымды құстарды үнемі бақылау. 2. Табиғи көбею үшін жағдай жасау. 3. Қажет болған жағдайда құстарды жасанды өсіруге дайындаңыз. 4. Асыл тұқымды жұмыртқаларды жинау, сұрыптау, дезинфекциялау және сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асыл тұқымды құстардың жұптарын/топтарын іріктеу және іріктеу ережелері. 2. Өсіру кезеңіндегі құстардың мінез-құлық және физиологиялық ерекшеліктері. 3. Құстарды қолдан ұрықтандыру ережесі. 4. Асыл тұқымды жұмыртқаларды жинауға, сұрыптауға, дезинфекциялауға және сақтауға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Жас жануарларды өсіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құстардың жұмыртқаларын инкубациялаңыз. 2. Жас жануарларды өсіру кезінде қажетті күтімді қамтамасыз етіңіз. 3. Жас жануарларды өсіру кезінде зоогигиеналық және санитарлық-ветеринарлық талаптарды сақтау. 4. Құстарды белгілеңіз және сақиналаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыртқаны инкубациялау технологиясы. 2. Құстардың құрамындағы жас жануарларды өсіру технологиясы. 3. Құстарды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 4. Құстарды сақиналау және таңбалау техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Тасымалдау		

	Дағды 1: Тасымалдауды қамтамасыз ету.	Машықтар:	
		1. Құстарды тасымалдауға дайындаңыз. 2. Құстарды ұстау. 3. Құстарды бекітіңіз. 4. Тасымалдау процесінде қажетті күтімді қамтамасыз етіңіз. 5. Құстарды тасымалдаудан кейін және жаңа жағдайларға бейімдеуді қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Жауапкершілік Бақылау Жануарларға деген сүйіспеншілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Аңшы	
	6	Жануарлар өсіруші	
	6	Зоотехник	
	5	Ветеринар	
11. Кәсіптің карточкасы «Аң өсіруші»:			
Топтың коды:	6129-0		
Қызмет атауының коды:	6129-0-002		
Кәсіптің атауы:	Аң өсіруші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, ҚР АШМ бұйрығы, № 17/308, 2013 ж. Зоотехник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Аңшылық және аң өсіру шаруашылығы	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6129-0-003 - Зоологиялық базаның аң өсірушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарлар фермасында жұмысты ұйымдастыру, шаруашылықта жануарлар санын көбейту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аң терісін өсіруді ұйымдастыру 2. Тұяқты жануарларды өсіруді ұйымдастыру. 3. Жануарларды тамақтандыруды ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жануарларды сою процесін ұйымдастыру және басқару.	
Еңбек функциясы 1: Аң терісін өсіруді ұйымдастыру			

	Дағды 1: Аң терісін өсіру	Машықтар: 1. Асыл тұқымды мал табындарын қалыптастыру дағдыларын меңгеру. 2. Жүнді жануарларды өсіру кезінде заманауи технологияларды қолданыңыз. Білімдер: 1. Аң терісінің анатомиясы мен физиологиясының негіздері. 2. Өсірілетін түрдің биологиясының негіздері. 3. Жүнді жануарлармен асыл тұқымды жұмыс негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Аң терісін ұстау	Машықтар: 1. Жүнді жануарларға күтім жасау тәжірибесі бар. 2. Ветеринариялық профилактика жүргізу. Білімдер: 1. Зоотехника негіздері. 2. Ветеринария негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Еңбек функциясы 2: Тұяқты жануарларды өсіруді ұйымдастыру.	Дағды 1: Тұяқты жануарларды өсіру	Машықтар: 1. Тұяқты жануарлардың асыл тұқымды табынын қалыптастыру дағдыларын меңгеру. 2. Жабайы тұяқты жануарларды өсіру кезінде заманауи технологияларды қолдана білу. Білімдер: 1. Өсірілетін түрдің биологиясының негіздері. 2. Жабайы тұяқтылармен асыл тұқымды жұмыс негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Тұяқты жануарларды ұстау.	Машықтар: 1. Тұяқтыларға күтім жасау тәжірибесі бар. 2. Тұяқты жануарларды аулау, иммобилизациялау және тасымалдау тәжірибесі бар. 3. Ветеринариялық профилактика жүргізу. Білімдер: 1. Зоотехника негіздері. 2. Ветеринария негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Еңбек функциясы 3: Жануарларды тамақтандыруды ұйымдастыру.	Дағды 1: Диетаны құру	Машықтар: 1. Жануарлардың өртүрлі түрлерін тамақтандыру рационын жасаңыз. 2. Жыл мезгіліне және жануарлардың физиологиялық жағдайына байланысты жануарларды тамақтандыру кезінде дәрумендер мен биологиялық қоспаларды қолдану мүмкіндігі. Білімдер: 1. Азықтың тағамдық құрамы мен химиялық құрамы. 2. Жануарлардың қоректік заттар мен энергияға қажеттілігі. 3. Аңшылық жануарлардың биологиясының, экологиясының және мінез-құлқының негізі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Жем дайындау	Машықтар: 1. Азықтың тағамдық құндылығын анықтау тәжірибесі. 2. Жем дайындау тәжірибесі.	

		Білімдер: 1. Жемнің негізгі түрлерін дайындау технологиялары. 2. Жемді сақтау технологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Жануарларды сою процесін ұйымдастыру және басқару.	Дағды 1: Союды өткізу	Машықтар: 1. Жануарларды союды ұйымдастырыңыз және өткізіңіз. 2. Өсірілетін жануарлардың тауарлық құндылығын анықтау. 3. Жануарлардың терісін алуды және өлекселерін кесуді ұйымдастырыңыз.
		Білімдер: 1. Өсірілетін жануарлардың тауарлық құндылығының белгілері. 2. Жануарларды сою, терісін түсіру және союдың заманауи технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Алынған өнімді сақтау	Машықтар: 1. Жабайы жануарлардың өлекселері мен терілерін бастапқы өңдеу мен консервациялаудың заманауи технологияларын қолдану. 2. Ауланған аңшылық жануарлардың өлекселерін аурулардың, ішкі және сыртқы паразиттердің болуына көзбен бағалау. 3. Аңшылық жануарлардың еті мен терісін сақтауды қамтамасыз ету.
Білімдер: 1. Жүнді алғашқы өңдеу және ет өнімдерін сақтау әдістері. 2. Тауартану негіздері. 3. Аң терісі мен тұяқты жануарлардың етінің негізгі тауарлық қасиеттері.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Қарым-қатынас Тәртіп Талапшылдық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Аңшы
	6	Зоотехник
	5	Ветеринар
	3	Аңшы
2	Жануарларды күту жөніндегі жұмысшы	
12. Кәсіптің карточкасы «Тамақ өнімдерінің технологиясы жөніндегі технолог»:		
Топтың коды:	3129-9	
Қызмет атауының коды:	3129-9-008	
Кәсіптің атауы:	Тамақ өнімдерінің технологиясы жөніндегі технолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	49-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (49-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 25 қаңтардағы № 16 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 2 ақпанда № 22149 болып тіркелді. 31. Ет ұшасын өңдеуші		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ет және ет өнімдерін өндіру	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7511-9-030 - Тұтас еттерді өңдеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ет өнімдерін бастапқы өңдеу және сақтау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құс етін қайта өңдеу 2. Етті сақтауға дайындау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Теріні бастапқы өңдеу	
Еңбек функциясы 1: Құс етін қайта өңдеу	Дағды 1: Тегістеу	Машықтар:	
		1. Жануарлар мен құстардың терісін алыңыз. 2. Салт-дәстүрді жүргізу және терілерден үйінділерді алып тастау. 3. Теріні жуу.	
		Білімдер:	
		1. Теріні кетіру тәсілдері. 2. Үйінді және үйінді терісіз өңдеу режимі мен ережелері. 3. Теріні жууға қойылатын технологиялық талаптар. 4. Азық-түлік шикізатын жинауға және өңдеуге қойылатын санитарлық талаптар.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Дағды 2: Ұшаларды жуу		Машықтар:	
		1. Жою соққылар мен көгерулер, пленкалар мен жиектерді кесу. 2. Тушьді майсыздандырыңыз. 3. Тушьді шайыңыз және су қалдықтарын кетіріңіз.	
		Білімдер:	
		1. Жануарлардың әртүрлі түрлерінің ет қасиеттері. 2. Құрал-пышақтарды пайдалану ережесі, ет ұшаларын құрғақ және дымқыл өңдеу бойынша технологиялық нұсқаулықтың талаптары. 3. Тушьді майсыздандыру бойынша технологиялық нұсқаулық. 4. Тушьді жуу әдістері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Дағды 3: Ұшаларды кесу		Машықтар:	
		1. Жануарлар мен құстарды ішектен шығару. 2. ұшаларды, жартылай ұшаларды, төрттен бір бөлігін негізгі кесектерге бөліңіз. 3. Барлық түрдегі ет ұшаларын сорттық кесінділерге аралау (кесу) жүргізу.	

		Білімдер: 1. Жануарлар мен Құстардың анатомиясы; бұлшықет, дәнекер және май тіндерінің анатомиялық құрылымы. 2. Етті венирлеу және бөлшектеу бойынша технологиялық нұсқаулықтың талаптары. 3. Шикізатты, ет және сүйек жартылай фабрикаттары мен оралған ет стандарттарын таңдау және дайындау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Етті сақтауға дайындау	Дағды 1: Етті орау	Машықтар: 1. Етті сорттық кесектерге, ұшаның бөліктеріне және тамақ сүйегіне кесіңіз. 2. Ет пен ет өнімдерін сұрыптаңыз. 3. Ұсақ және ірі ет жартылай фабрикаттары үшін шикізатты іріктеу және дайындау. 4. Ет пен ет өнімдерін ораңыз. 5. Ет пен ет өнімдерін салқындатыңыз.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		Білімдер: 1. Ақаудың түрлері және оның алдын алу және жою тәсілдері; малды сою және қайта өңдеу кезіндегі өндірістік ақаулар. 2. Ұшалар мен қосалқы өнімдердің әртүрлі бөліктерінен мұса сапалық белгілері және олардың өндірістік мақсаты. 3. Ет және қосалқы өнімдерді орау технологиясы.
Қосымша еңбек функциясы 1: Теріні бастапқы өңдеу	Дағды 1: Мұса, қосалқы өнімдердің және құс етінің сақталуын бақылау	Машықтар: 1. Етті, Ішкі өнімдерді және құс мұса салқындатыңыз және мұздатыңыз. 2. Ет және ет өнімдерін кептіру. 3. Етті сақтаңыз. 4. Ет пен ет өнімдерін ыстаңыз.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
		Білімдер: 1. Етті салқындату және мұздату технологиялары. 2. Етті кептіру технологиясы. 3. Етті сақтау технологиясы. 4. Ысталған ет жасау технологиясы.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіп Орындаушылық Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Охотовед
	6	Зоотехник
	2	Жануарларды күту жөніндегі жұмысшы
	2	Құс күтімі бойынша жұмысшы
13. Кәсіптің карточкасы «Зоотехник»:		
Топтың коды:	3142-0	
Қызмет атауының коды:	3142-0-007	
Кәсіптің атауы:	Зоотехник	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, ҚР АШМ бұйрығы, № 17/308, 2013 ж. Зоотехник		
	Ауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, ҚР АШМ бұйрығы, № 17/308, 2013 ж. Асыл тұқымды техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Тағам өндірісінің технологиясы	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3142-0-010 - Бөлімше (кешен, ауыл шаруашылығы учаскесі, ферма) зоотехнигі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Асыл тұқымды малды өсіру, өсіру, ұтымды пайдалану және қорғау, олардың денсаулығы мен жоғары құнарлылығын сақтау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жануарларды өсіруді ұйымдастыру. 2. Жануарларды ұстауды ұйымдастыру. 3. Жануарларды тамақтандыруды ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Сою процесін ұйымдастыру және басқару	
Еңбек функциясы 1: Жануарларды өсіруді ұйымдастыру.	Дағды 1: Селекциялық-асылдандыру жұмыстарын жүргізу.	Машықтар:	1. Өнімділігі жоғары жануарларды өсіру бойынша селекциялық-асыл тұқымдық жұмысты ұйымдастыру. 2. Өнім өндірісін жақсарту үшін әр түрлі жануарларды дайындаңыз. 3. Табынның өсімін жақсарту, жануарлардың өнімділігін арттыру, жас малдың шығымдылығын арттыру, аналық малдың қаттылығын төмендету бойынша іс-шараларды әзірлеу және орындау.
		Білімдер:	1. Асылдандыру дело. 2. Жануарлардың әртүрлі түрлерінің биологиялық ерекшеліктері. 3. Ғылым жетістіктері және жабайы жануарларды өсіру саласындағы отандық және шетелдік кәсіпорындардың озық жұмыс тәжірибесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Мал өсіру	Машықтар:	1. Өнім өндірісін ұлғайтуды, өзіндік құнын төмендетуді, оның сапасын арттыруды қамтамасыз ететін жануарларды өсірудің ғылыми негізделген жүйелерін әзірлеу және енгізу. 2. Жабайы жануарларды өсіру кезінде заманауи технологияларды қолданыңыз.
		Білімдер:	1. Әр түрлі жануарларды ұстау мен тамақтандырудың ғылыми негіздері. 2. Аңшылық аңдар мен құстардың биологиясы. 3. Жабайы жануарларды өсірудің озық тәжірибесі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Еңбек функциясы 2: Жануарларды ұстауды ұйымдастыру.			

	Дағды 1: Жоспарлау және есеп беру.	Машықтар: 1. Айлық, тоқсандық және жылдық жоспарларды әзірлеу. 2. Бастапқы техникалық құжаттаманы жүргізу. 3. Жылдық есептер жасаңыз. 4. Қоршаған ортаны қорғау, Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі жөніндегі заңнаманың сақталуын қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Еңбек заңнамасы. 2. Экономика негіздері, өндірісті ұйымдастыру және басқару. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. 4. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі қолданыстағы заңнама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жануарларды ұстау.	Машықтар: 1. Жануарларды ұстауды қарқындату бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу. 2. Фермаларда малды ұстау, азықтандыру және күтудің соңғы әдістерін енгізу. 3. Ветеринариялық-санитариялық ережелер мен нормаларға сәйкес жануарларды күту және жас жануарларды өсіру.
		Білімдер: 1. Мал шаруашылығы өнімдеріне қолданыстағы стандарттар. 2. Агроөнеркәсіптік кешен және кәсіпорынның өндірістік қызметі мәселелері бойынша басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдар. 3. Өндіріс технологиясы. 4. Жануарлардың әртүрлі түрлерінің биологиялық ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Аурулардың алдын алу	Машықтар: 1. Ветеринариялық-профилактикалық іс-шаралар жоспарын жасау. 2. Жануарлардың аурулары мен өлімінің алдын алу бойынша зоогигиеналық ережелер мен алдын алу шараларын орындау. 3. Травматикалық жарақаттар мен улану кезінде жануарларға алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру.
		Білімдер: 1. Ветеринариялық-профилактикалық іс-шаралардың негіздері. 2. Жабайы жануарлардың аурулары. 3. Жануарларға алғашқы көмек көрсету әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Еңбек функциясы 3: Жануарларды тамақтандыруды ұйымдастыру.	Дағды 1: Жемді жоспарлау және жинау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарлардың өсірілетін түрлерінің физиологиясы. 2. Жыл мезгіліне, жынысына және жасына байланысты жануарлардың Жемге қажеттілігі. 3. Жемді дайындау және сақтау әдістері. 4. Әр түрлі жемнің тағамдық құндылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жануарларды тамақтандыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Азықтарды, жайылымдарды және басқа да жемшөп алқаптарын ұтымды пайдалануды ұйымдастыру. 2. Ұзақ мерзімді мәдени жайылымдар мен шабындықтар құру жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру. 3. Тұяқты жануарларды жазғы жайылымдық және қысқы кезеңдерге күшейтілген азықтандырумен көшіру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру. 4. Жануарлардың жыныстық-жас топтарына (физиологиялық жағдайы бойынша) қозғалысын жүзеге асыру. 5. Жем шығындарының кітаптарын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндіріс технологиясы. 2. Аңшылық жануарлардың биологиясы, экологиясы және мінез-құлқының негіздері. 3. Жануарларды тамақтандырудың ғылыми негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Сою процесін ұйымдастыру және басқару	Дағды 1: Союды өткізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды союды ұйымдастыру және жүргізу. 2. Өсірілетін жануарлардың тауарлық құндылығын анықтау. 3. Жануарлардың терісін алып тастаңыз және өлекселерін кесіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өсірілетін жануарлардың тауарлық құндылығының белгілері. 2. Жануарларды сою, терісін түсіру және союдың заманауи технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Алынған өнімді сақтау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабайы жануарлардың ұшалары мен терілерін алғашқы өңдеу мен консервациялаудың заманауи технологиялары мен әдістерін қолдану. 2. Ауланған аңшылық жануарлардың өлекселерін аурулардың, ішкі және сыртқы паразиттердің болуына көзбен бағалау. 3. Аңшылық жануарлардың еті мен терісін сақтауды қамтамасыз ету. 4. Өнімді өткізуді ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мал шаруашылығы өнімдеріне қолданыстағы стандарттар. 2. Жүнді алғашқы өңдеу және ет өнімдерін сақтау әдістері. 3. Тауартану негіздері. 4. Аң терісі мен тұяқты жануарлардың етінің негізгі тауарлық қасиеттері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Қарым-қатынас Тәртіп Талапшылдық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Аңшы	
	6	Жануарлар өсіруші	
	6	Орнитолог	
	5	Ветеринар	
	4	Аңшы	
	4	Ет өнімдерін сақтау және өңдеу жөніндегі технолог	
	2	Жануарларды күту жөніндегі жұмысшы	
14. Кәсіптің карточкасы «Ветеринар»:			
Топтың коды:	2250-0		
Қызмет атауының коды:	2250-0-001		
Кәсіптің атауы:	Ветеринар		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, ҚР АШМ бұйрығы, № 17/308, 2013 ж. 7. Бас ветеринар. 26. Ветеринар. 28. Ветеринарлық фельдшер.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2250-0-003 - Ветеринариялық дәрігер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шаруашылық аумағында ветеринариялық-санитариялық салауаттылықты және ұсталатын мал басының денсаулығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шаруашылықта ұсталатын жануарлар ауруларының алдын алу және алдын алу. 2. Шаруашылықта ұсталатын жануарларды емдеу және өсімін молайту 3. Азық қауіпсіздігіне алынған жануарлардың жемі мен өлекселерінің сапасын бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Шаруашылықты ветеринариялық құралдармен және оларды есепке алумен қамтамасыз ету.	
Еңбек функциясы 1: Шаруашылықта ұсталатын жануарлар ауруларының алдын алу және алдын алу.			

<p>Дағды 1: Шаруашылықта ұсталатын жануарлар ауруларының алдын алу және алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дезинфекциялық ерітінділерді дайындаңыз. 2. Жануарларды тасымалдауға арналған үй-жайларды, автомобильдерді, ыдыстарды, уақытша ұстау орындарын, шоғырлану орындарын, жануарларды азықтандыру және суару орындарын дезинфекциялауды, дезинсекциялауды, дератизациялауды жүргізу. 3. Санитарлық режимді сақтау. 4. Жануарларға карантин жүргізу. 5. Биологиялық қалдықтарды кәдеге жаратуды және жоюды жүргізу. 6. Мал қорымына (биотермиялық шұңқырға) қызмет көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданылатын дезинфекциялық препараттардың тізімі және олардың әсері. 2. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу қағидалары. 3. Дезинфекциялық қондырғыларды, бүріккіштерді орнату. 4. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 5. Ветеринария және халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы ережелер, Нұсқаулық және әдістемелік материалдар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Жануарларды өңдеуді жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды бекітіңіз. 2. Жануарларды егу және вакцинациялау. 3. Жануарларды дегельминтизациялауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды бекіту техникасы. 2. Жануарларды иммундау әдістері. 3. Жануарлармен жұмыс істеу ережелері. 4. Жануарларды дегельминтизациялау кезіндегі препараттардың техникасы мен нормалары. 5. Жануарларға егу және вакцинациялау кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Жануарларды анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру жөніндегі іс-шараларды өткізуді ұйымдастыру. 2. Жануарларға жағаларды, чиптерді, құлақ белгілерін, белгілерді және таңбаларды орнату. 3. Жануарларды аулау және бекіту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидалары. 2. Жануарларға жағаларды, чиптерді, құлақ белгілерін, белгілерді және таңбаларды орнату техникасы. 3. Жануарларды аулау әдістері. 4. Жануарларды бекіту техникасы.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Шаруашылықта ұсталатын жануарларды емдеу және өсімін молайту</p>	

	Дағды 1: Ауру жануарларды емдеуді жүргізу	Машықтар: 1. Аурулар мен зақымдарды диагностикалау. 2. Биологиялық материалдың (қанды қоса алғанда) сынамаларын алу және оларды диагностикалау үшін тиісті мекемелерге жеткізу. 3. Жануарларға жарақат, улану кезінде көмек көрсету. 4. Ауру жануарларға күтім жасау, термометрия, жараларды емдеу, сынықтарды емдеу.
		Білімдер: 1. Жануарлардың негізгі аурулары мен зақымдануын диагностикалау әдістері. 2. Биологиялық материалдың сынамаларын алу тәсілдері (қанды қоса алғанда) және оларды сақтау әдістері. 3. Ауру жануарларды амбулаториялық және стационарлық емдеу әдістері. 4. Жануарларды емдеу үшін қолданылатын заманауи препараттар. 5. Ауру жануарларды күту ережелері, термометрия әдістері, жараларды емдеу, сынықтарды емдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ауру жануарларды санитарлық союды ұйымдастыру және патологиялық-анатомиялық ашу	Машықтар: 1. Жағдайды дұрыс бағалай отырып, Ауру жануарларды санитарлық сою қажеттілігі туралы тиісті үкім шығарыңыз. 2. Жануарды эвтаназиялау немесе өлтіру. 3. Жануарлардың мәйіттерін патологиялық-анатомиялық ашу.
	Білімдер: 1. Жануарлар мен құстарды сою әдістері. 2. Жануарларды сою кезіндегі санитарлық-ветеринарлық талаптар. 3. Эвтаназияға арналған қолданылатын препараттардың тізімі және оларды жануарлардың өртүрлі түрлеріне қолдану дозалары.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 3: Жануарлардың көбеюі	Машықтар: 1. Жасанды ұрықтандыруды жүзеге асырыңыз. 2. Босану. 3. Кастрация жасаңыз.
		Білімдер: 1. Жасанды ұрықтандыру, кастрация және босануды қабылдау кезіндегі санитарлық қауіпсіздік ережелері мен талаптары. 2. Жануарлар физиологиясы. 3. Жасанды ұрықтандыруды, босануды, кастрацияны жүзеге асыру үшін қолданылатын препараттар және олардың концентрациясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Азық қауіпсіздігіне алынған жануарлардың жемі мен өлекселерінің сапасын бақылау	Дағды 1: Жем-шөп сапасына ветеринариялық бақылауды жүзеге асыру	Машықтар: Азық-түлік қауіпсіздігіне жемшөп, жемшөп қоспалары мен суға сараптама жүргізу үшін сынама алу.

		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жануарларды ұстау, тамақтандыру және күту кезіндегі зоогигиеналық және ветеринариялық ережелер. 2. Ветеринариялық препараттарды, жемшөп пен жемшөп қоспаларын өндіру, сақтау және өткізу жөніндегі ұйымдарға қойылатын талаптар. 3. Тамақ қауіпсіздігіне сараптама жүргізу үшін сынамаларды іріктеу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Өндірілген жануарлардың ұшаларының сапасына ветеринариялық бақылауды жүзеге асыру.	Машықтар: Азық-түлік қауіпсіздігіне ет сараптамасын жүргізу үшін сынама алу. Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақ қауіпсіздігіне сараптама жүргізу үшін сынамаларды іріктеу қағидалары. 2. Сою алдындағы ветеринариялық қарап-тексеру және ұшалар мен органдарды союдан кейінгі ветеринариялық-санитариялық сараптау тәртібі. 3. Мал шаруашылығы өнімдерін сақтау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Шаруашылықты ветеринариялық құралдармен және оларды есепке алумен қамтамасыз ету.	Дағды 1: Шаруашылықты дәрі-дәрмектермен, биопрепараттармен, ветеринариялық жабдықтармен, құралдармен, дезинфекциялық құралдармен қамтамасыз ету.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринариялық құралдарды сатып алуды жүзеге асыру. 2. Дәрі-дәрмектердің, дезинфекциялық құралдардың және басқа материалдардың түсуі мен жұмсалудың есебін жүргізу, олардың сақталуын қамтамасыз ету. Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринариялық құралдардың қозғалысын есепке алу. 2. Кіріс-шығыс құжаттарын ресімдеудің дұрыстығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ветеринариялық есеп пен есептілікті жүргізу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринариялық есеп пен есептілікті жүргізу және оларды уәкілетті органға ұсыну. 2. Уәкілетті органда ветеринариялық анықтамалар, актілер және басқа да құжаттарды алу. Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Жануардың экспортына/импортына, ҚР аумағы бойынша тасымалдауға ветеринариялық құжаттарды алу/беру тәртібі. 2. Жануарларды ұстау, тасымалдау, сатып алу/сату және сою кезіндегі талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Зейін Мақсат Қарым-қатынас	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Аңшы
	6	Зоотехник
	6	Орнитолог
	6	Жануарлар өсіруші

	4	Аңшы	
	4	Ет өнімдерін сақтау және өңдеу жөніндегі технолог	
	2	Жануарларды күту жөніндегі жұмысшы	
15. Кәсіптің карточкасы «Бас аңшы»:			
Топтың коды:	1310-4		
Қызмет атауының коды:	1310-4-003		
Кәсіптің атауы:	Бас аңшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Табиғатты қорғау ұйымдарының, орман шаруашылығы ұйымдарының және орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің мамандандырылған ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары ҚР АШМ бұйрығы, 2017 ж. Аңшы (120)		
	Табиғатты қорғау ұйымдарының, орман шаруашылығы ұйымдарының және орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің мамандандырылған ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары ҚР АШМ бұйрығы, 2017 ж. Биолог (120)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (PhD докторантура, PhD дәрежесі, осы саладағы PhD дәрежесі, ғылым кандидаты, ғылым докторы)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-4-001 - Бас инженер (аңшылық шаруашылығында)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Фермерлік аңшылық шаруашылығын басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Фермерлік аңшылық шаруашылығы қызметкерлерінің жұмысын өндірістік бақылау. 2. Шаруашылық іс-шараларды дайындау мен өткізуді жоспарлау және ұйымдастыру. 3. Экологиялық және аңшылық турларды жоспарлау және ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Мүліктің, азықтандыру алаңдарының және басқа да биотехникалық және аңшылық шаруашылық құрылыстарының сақталуын қадағалауды жүзеге асыру.	
Еңбек функциясы 1: Фермерлік аңшылық шаруашылығы қызметкерлерінің жұмысын өндірістік бақылау.	Дағды 1: Фермерлік аңшылық шаруашылығының барлық бөлімшелерінің жұмысын ұйымдастыру.	Машықтар:	
		1. Басқарудың заманауи әдістері негізінде шаруашылық қызметін ұйымдастыру. 2. Бөлімше басшылары мен қызметкерлеріне түсінікті және жан-жақты бұйрықтар, өкімдер мен тапсырмалар беру.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фермерлік аңшылық шаруашылығын ұйымдастыру негіздері. 2. Фермерлік аңшылықты басқару негіздері. 3. Фермерлік аңшылық шаруашылығында экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері. 4. Аңшылық және фермерлік аңшылық шаруашылығын дамытудың қазіргі заманғы негізгі бағыттары. 5. Қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану жөніндегі заңнаманың негізгі талаптары. 6. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаруашылықтағы өндірістік процесті бақылау. 2. Қызметкерлердің тапсырылған жұмыстарды орындауын бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фермерлік аңшылық шаруашылығындағы өндіріс негіздері. 2. Еңбек заңнамасы. 3. Фермерлік аңшылық шаруашылығында іс жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Шаруашылық іс-шараларды дайындау мен өткізуді жоспарлау және ұйымдастыру.	Дағды 1: Фермерлік аңшылық шаруашылығының перспективалық жұмыс жоспарын жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экономиканы дамыту бағытының экономикалық тиімділігін анықтау. 2. Аңшылық фермасының өнімділігін арттыру мүмкіндігін анықтау. 3. Өсімін молайту, биотехникалық және аңшылық шаруашылық іс-шараларының жылдық және тоқсандық жоспарларын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабайы табиғат нарығының жағдайы. 2. Аңшылық және фермерлік аңшылық шаруашылығын жүргізу бойынша озық отандық және шетелдік тәжірибе. 3. Аң аулау, аңшылық аңдар мен құстардың биологиясы, аң өсіру, жабайы жануарларды аулау және тасымалдау техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Фермерлік аңшылық шаруашылығында жоспарланған іс-шараларды іске асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авиациялық алқаптардың өнімділігін арттыру. 2. Өсірілетін жануарлармен селекциялық жұмыстар жүргізу. 3. Биотехникалық іс-шаралардың орындалуын ұйымдастыру. 4. Жабайы жануарларды аулауды және тасымалдауды ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аңшылық аңдар мен құстардың биологиясы. 2. Биотехникалық жұмыстардың озық тәжірибесі. 3. Аңшылық шаруашылығын жүргізу ережелері. 4. Селекциялық және зоотехникалық жұмыстардың негіздері. 5. Аң аулаудың әртүрлі түрлерінің әдістері және аңшылық жануарларды алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Еңбек функциясы 3: Экологиялық және аңшылық турларды жоспарлау және ұйымдастыру	Дағды 1: Экологиялық және аңшылық турлардың жоспарын жасау	Машықтар: 1. Туристік жолдар мен маршруттар жасаңыз. 2. Экологиялық және аңшылық турларды жоспарлаңыз және ұйымдастырыңыз. 3. Клиенттерді тарту үшін жарнамалық науқанды ұйымдастырыңыз. 4. Шаруашылықтың өткізу және биологиялық мүмкіндігін анықтау.
		Білімдер: 1. Туроператорлық қызмет негіздері. 2. Әуесқой аң аулау кезіндегі қауіпсіздік техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Экологиялық және аңшылық турларды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Туристік маршруттарды ұйымдастырыңыз. 2. Спорттық-әуесқойлық аң аулауды ұйымдастыру.
	Білімдер: 1. Туроператорлық қызмет. 2. Аң аулаудың әртүрлі түрлерінің әдістері және аңшылық жануарларды алу әдістері. 3. Әуесқой аң аулау кезіндегі қауіпсіздік техникасы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Мүліктің, азықтандыру алаңдарының және басқа да биотехникалық және аңшылық шаруашылық құрылыстарының сақталуын қадағалауды жүзеге асыру.	Дағды 1: Фермерлік аңшылық шаруашылығы мүлкінің сақталуын қадағалауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Негізгі құралдарға түгендеу жүргізу. 2. Қызметкерлерге сеніп тапсырылған мүлікті бақылауды ұйымдастыру.
		Білімдер: 1. Бухгалтерлік есеп негіздері. 2. Шаруашылық балансында бар құрылыстар мен жабдықтардың негізгі техникалық көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Қоршаулардың, қоректендіру алаңдарының, биотехникалық және аңшылық шаруашылық құрылыстарының сақталуын қадағалауды жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Қоршаулардың, қоректендіру алаңдарының, биотехникалық және аңшылық шаруашылық құрылыстарының сақталуын бақылау кестесін әзірлеу және олардың сақталуын қамтамасыз ету. 2. Фермерлік аңшылық шаруашылығының инфрақұрылымын қорғау жөніндегі ережелер мен нормалардың сақталуын қамтамасыз ету.
	Білімдер: 1. Қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану жөніндегі заңнаманың негізгі талаптары. 2. Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның қаулылары, бұйрықтары, өкімдері, нұсқаулықтары және басқа да басшылық құжаттары. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Қарым-қатынас Тәртіп Талапшылдық Көшбасшылық қасиеттердің болуы Әділдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Зоотехник
	6	Жануарлар өсіруші
	6	Орнитолог
	5	Ветеринар
	4	Аңшы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

16. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстары министрлігі

Орындаушы:

17. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Nomad"компаниялар тобының консорциумы

Жоба жетекшісі:

Бербер А.П.

E-mail: berber05@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 213 09 55

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

20. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

21. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2023 г.

22. Болжамды қайта қарау күні: 30.05.2026 г.